

ТЕОРЕТИЧНА ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Олена Несен

к.фіз.вих., доцент,

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Анотація. В статті запропонована форма організації теоретичної підготовки здобувачами вищої освіти на заняттях з фізичного виховання. Представлені результати перевірки теоретичних знань студентів-філологів стосовно міжнародних студентських змагань.

Ключові слова: естафета, теоретична підготовка, вища освіта, отримання інформації, фізичне виховання.

Вступ. У навчальних програмах з фізичної культури та фізичного виховання здобувачів середньої та вищої освіти наявний теоретичний блок, де пропонуються теми для опанування певною інформацією. Зважаючи на останні тенденції до втрати пріоритетності дисципліни серед більшості здобувачів освіти, необхідність знайомити дітей з теорією ставить підвищені вимоги до такої організації освітнього процесу викладачем, яка би остаточно не «вбила» їх зацікавленість у фізичній активності.

Розуміння будь-якої інформації відбувається на базі сприйняття тому дуже важливо, щоб щось нове сприймалося здобувачами через всі аналізатори: зорові, слухові, мовленнєво-моторні і рухові. Чим більше органів чуття будуть задіяні у сприйманні інформації, тим легше її буде зрозуміти та на довше запам'ятати. Ці положення покладені у окремі методики вивчення різних дисциплін: іноземних мов [1, 2, 4], біології [5, 6, 11], математики [7], української мови [8], тощо.

Для ефективного здійснення педагогічної практики, сучасні викладачі мають враховувати психологічні особливості сьогоденних дітей та молоді:

більшість здобувачів якісніше сприймають інформацію, яка подана через візуальне підкріплення [11], сприймання інформації через максимальну кількість органів чуттів спрощує будувати нові нейронні зв'язки та «відкладати» інформацію у довгострокову пам'ять [9, 10, 11].

Тому запропонована нами форма подачі теоретичної інформації на заняттях фізичним вихованням для здобувачів вищої освіти, на наш погляд, буде сприяти одразу вирішенню кількох завдань: опануванню теоретичним матеріалом, реалізації фізичної активності та зацікавленню молоді до занять через розширення їх уявлення про те якою може бути фізична активність на заняттях.

Мета та завдання дослідження: підібрати форми подання теоретичного матеріалу здобувачами вищої освіти засобами фізичної активності.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати наукову літературу стосовно методів навчання через рух.
2. Перевірити знання здобувачів освіти стосовно студентського спорту в Україні та на міжнародній арені.
3. Запропонувати специфічну фізкультурну естафету як засіб опануванням теоретичним матеріалом здобувачами вищої освіти.

Матеріали та методи дослідження. У дослідженні приймали участь 50 здобувачів освіти 1 курсу ХНПУ імені Г.С. Сковороди, факультету іноземної філології.

Аналіз наукової інформації був проведений з метою визначення актуальності та необхідності обраної тематики дослідження.

Опитування здобувачів освіти відбувалося за допомогою Gform, яка осучаснює та спрощує викладачеві процес отримання та обробки інформації від респондентів.

Результати дослідження. Плануючи виховний захід до Міжнародного дня студентського спорту нами було вирішено організувати подання

теоретичної інформації студентам з цієї теми через спеціально підібрану естафету.

На першому етапі нами було проведено опитування студентів стосовно студентського спорту. Для цього ми розробили анкету із 5 питань, де треба було обрати один з чотирьох варіантів відповіді та два питання, відповідаючи на які студенти мали написати відповіді власноруч. Ця анкета була технічно виконана у форматі Gform, що значно спростило для нас процес отримання та обробки інформації від респондентів.

Проведене анкетування показало, що 74% респондентів правильно визначили сутність поняття «Універсіада», ще 22% вважали, що це змагання серед факультетів закладу вищої освіти та 2% респондентів віднесли це поняття до наукового, кваліфікував його як «міжнародні з'їзди студентів, з метою вирішення наукових питань».

Переважна кількість респондентів впевнена, що здобувачі вищої освіти України регулярно приймають участь в міжнародних Універсіадах, ще 12% - вважають, що наші студенти-спортсмени тільки іноді беруть участь в змаганнях подібного рівня. 6% респондентів взагалі відповіли, що наші студенти-спортсмени не представлені на всесвітніх Універсіадах.

90% здобувачів освіти, що брали участь в опитуванні, правильно класифікували змагання універсіади на зимову та літню. Однак переважна кількість респондентів вказала, що подібні змагання відбуваються один раз на рік – 64%. 34% респондентів не змогли правильно відзначити вид спорту в якому Україна не була представлена на минулій літній та 84% - на зимовій всесвітній Універсіаді. І жоден студент-філолог не зміг згадати прізвищ студентів-спортсменів України.

Для ознайомлення з цією інформацією студентів-філологів ми підготували естафету, метою якої було складання стінгазети. Для цього учасникам дослідження було запропоновано вирішити наступні завдання:

1. Ознайомитись з наданою на папері інформацією, стосовно результатів минулих всесвітніх зимової та літньої Універсіад, та добутку представників України у них. – 3 хвилини

2. Визначити візуальний вигляд стінгазети (макет). – 3 хвилини

3. Оформити стінгазету, шляхом приклеювання карток з певною інформацією.

Хід естафети: за відповідним сигналом, учасники естафети, по черзі брали задалегідь підготовлені нами картки з певною інформацією, пересувалися до місця розташування бази (ватману) та наклеювали їх у відповідні до макету місця.

Перемагала команда, яка першою закінчила приклеювати інформацію на основу.

Після закінчення естафети, всі учасники продовжували прикрашати стінгазету кольоровими маркерами та олівцями, обговорюючи результат та отриману інформацію.

Подібна організація подання теоретичного матеріалу здобувачам вищої освіти – майбутнім вчителям, на наш погляд, буде позитивно сприяти опануванню та запам'ятовуванню цієї інформації, покаже альтернативу стандартній організації навчального процесу майбутнім педагогам та розширить їх уявлення про форми організації фізичної активності на своїх майбутніх уроках з метою здоров'язбереження учнів.

Висновки з даного дослідження:

1. Проблема реалізації теоретичної підготовки здобувачами вищої освіти на сьогодні залишається актуальною та не розв'язаною.

2. Запропонована форма реалізації теоретичної підготовки під час занять фізичним вихованням у закладах вищої освіти через розробку та проведення специфічної естафети, що поєднує візуальний та аудіо контент з кінестетичними діями здобувачів, задієючи максимальну кількість органів чуттів людини.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямі ми розглядаємо у перевірці ефективності методики надання здобувачам освіти теоретичної інформації через організацію та проведення специфічних естафет.

Література

1. Богачук М. Особливості застосування сучасних методів навчання англійської мови в початковій школі. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»* : Серія «Філологія». Острог, 2019. №5(73). С. 114-116.
2. Ільченко А., Несен О. Використання фізкультхвилинок для розвитку лексичної компетентності учнів першого класу на уроках англійської мови. *Наукові записки БДПУ Серія: Педагогічні науки*. Бердянськ : БДПУ, Вип.1. 2021. С. 131-143. DOI 10.31494/2412-9208-2021-1-1-131-143
3. Клименченко В. Г., Кривенцова І. В., Несен О. О., Єномян А. Рухова активність учнів на шкільних уроках з різних предметів. *Сучасні тенденції спрямовані на збереження здоров'я людини*. Харків, 2021. С. 102-106.
4. Несен Олена, Ільченко Анастасія. Прикладна спрямованість фізкультхвилинок на уроках англійської мови молодших школярів *Фізична культура дітей, підлітків, молоді та дорослого населення в сучасному світі : матеріали II Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції*, (12 березня 2021 р.) : збірник наукових праць. Умань : ВПЦ «Візаві», 2021. С.125-129.
5. Несен О. О., Клименченко В. Г., Кривенцова І. В. Прикладна спрямованість фізичного виховання майбутніх вчителів біології. Актуальні проблеми фізичного виховання різних верств населення: *матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції*, 27-28 травня 2021 року. С.98-104.
6. <https://www.youtube.com/channel/UChedTiK9-lxDPTJiGHBeY7g>
7. <https://www.youtube.com/channel/UCCeUacD3HRXR1N7BoTWGBeQ>
8. <https://www.tiktok.com/@shymanovski?>

9. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. Київ : Знання, 2005. 486 с.

10. Мураховська-Печенежская Е. Ю. Роль органов чувств в когнитивном процессе при применении синестетической методики для преподавания технических дисциплин. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*, 2014, No 45. Методика навчання. режим доступу http://moz-extension://914a5054-762f-4f24-adc3-efa0c49ba9da/content/web/viewer.html?file=http%3A%2F%2Fwww.irbis-nbuv.gov.ua%2Fcgi-bin%2Firbis_nbuv%2Fcgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF%2FPipo_2014_45_22.pdf. (дата звернення 28.09.2021).

11. Святобог К. Д. Мультимедійні технології навчання в біології: *матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі» (XXVII КАРИШИНСЬКІ ЧИТАННЯ)* м. Полтава, 28-29 травня 2020 р. Полтава: Астроя, 2020. С. 335-337.